

**Az alapvető jogok biztosának
Jelentése
az AJB-6726/2013. számú ügyben**

Előadó: Dr. Fogarassy Edit

Az eljárás megindulása

A Hivatalomhoz forduló panaszos a vele szemben, helyszíni bírság formájában kiszabott közigazgatási bírság végrehajtásával kapcsolatban kért tájékoztatást. Beadványához csatolta a IV. kerületi Rendőrkapitányság tájékoztatóját a közigazgatási bírság kiszabásáról. A részemre megküldött tájékoztató – a KRESZ-en kívül – nem tartalmazott jogszabályi hivatkozást.

A panasszal összefüggésben – az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény (Ajbt.) 20. § (1) bekezdése értelmében – vizsgálatot rendeltem el, melynek keretében a IV. Kerületi Rendőrkapitányság vezetőjétől tájékoztatást és az iratok megküldését kértem.

Az érintett alapvető jogok

A jogállamiság elvéből fakadó jobbiztonság követelménye: „Magyarország független demokratikus jogállam.” (Alaptörvény B) cikk (1) bekezdés)

Tisztességes eljáráshoz való jog: „Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék.” (Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdés)

A megállapított tényállás

A panasszal szemben a IV. kerületi Rendőrkapitányság beosztottai 2013. szeptember 21-én – biztonsági öv használatának hiánya miatt – helyszínen végrehajtott közlekedésrendészeti ellenőrzés során tízezer Ft közigazgatási bírságot szabtak ki. Átadtak a részére egy tájékoztatót a közigazgatási bírság kiszabásáról, amely – a KRESZ-en kívül – semmilyen jogszabályi hivatkozást nem tartalmazott.

A formanyomtatvány-tájékoztató – az intézkedés idejének, helyének, az ellenőrzött személy és gépjármű adatainak rögzítését követően – felsorolja a KRESZ egyes szabályait, melyek közül a hatóság X-szel megjelöli, hogy melyik szabályt sértették meg.¹

A tájékoztató ezt követően az alábbiakat tartalmazza: „A fenti rendelkezés megsértése miatt...Ft közigazgatási bírság megfizetésére kötelezem.”² „A fent közölt közigazgatási bírságot – ha ennek feltételei rendelkezésre állnak – bankkártyával a helyszínen meg lehet fizetni, ellenkező esetben 15 napon belül, a mellékelt készpénz-átutalási megbízáson kell megfizetni. Amennyiben a közigazgatási bírságot a nyitva álló határidőn belül nem fizeti meg, akkor az adók módjára történő végrehajtás szabályai szerint érvényesítem. Tájékoztatom, hogy amennyiben a bírság összegét az erre nyitva álló határidőn belül nem fizeti meg, és ezt a közúti ellenőrzést folytató hatóság észleli, úgy a járműve visszatartását rendelheti el. A tényállást megalapozza a jogsértést észlelő...³ valamint a (bizonyítékot rögzítő technikai eszköz megnevezése, az azonosításhoz szükséges egyéb adatok) ... Az ügyfél a jogsértés elkövetését elismerte, a közigazgatási bírság kiszabását tudomásul vette, így a közigazgatási bírság jogerőre emelkedett, ellene fellebbezésnek nincs helye, azonban annak bírósági felülvizsgálatát a bírságot kiszabó hatóságnál benyújtott keresetben, 30 napon belül, jogszabálysértésre való hivatkozással a IV-XV. ker. Bíróságtól kérheti. A bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el, azonban a felek kérelmére tárgyalást tart.

¹ A járművezető szervezetében szeszes ital fogyasztásából származó alkohol tilalmára (KRESZ 4. § (1) c) pont), a továbbhaladás tilalmára (KRESZ 9. § (4) c) és d) pontok, 39. § (3) b)-e) és h) pontok), a megengedett legnagyobb sebességre (KRESZ 14. § (1) d) és z)1. pontok, 26. § (1)-(2) bek., 39/A. § (2) bek.), a biztonsági öv használatára (KRESZ 48. § (4) bek.) vonatkozó szabályok.

² A nyomtatvány ezt követően tájékoztatást tartalmaz az előéleti pontok kiszabása során figyelembe vett szabályszegés kódjáról és a halmozati pontok összegéről is.

³ A vizsgált ügyben „rendőri intézkedést” írtak be a kipontozott helyre.

Tárgyalás tartását az ügyfél a keresetlevélben kérheti, melynek elmulasztása miatt igazolásnak nincs helye.” Ezt követi a dátum és az eljáró hatóság tagjának megnevezése, rendfokozata (aláírás), majd a szintén aláírással és dátummal ellátott ügyféli nyilatkozat, mely szerint az ügyfél a szabályszegés elkövetését elismeri, a közigazgatási bírság kiszabását tudomásul vette, a tájékoztatást megkapta, a bírságot a helyszínen megfizette, illetve a későbbi befizetéshez a készpénz-átutalási megbízást átvette.

A *IV. kerületi Rendőrkapitányság vezetője* a megkeresésem nyomán arról tájékoztatott, hogy a tájékoztató alkalmazását a 42/2011. (VIII. 11.) NFM rendelet írja elő a hatóság számára, annak szövegét az ORFK Közlekedésrendészeti Főosztálya hagyja jóvá. Arról is tájékoztatott, hogy a 156/2009. (VII. 29.) Korm. rendelet 2012. augusztus 24-i módosítása óta a bírság megfizetésének határideje 30 nap, ami a tájékoztatóban hibásan szerepel.⁴

A rendőrség 2013. szeptember 26-án kelt elektronikus levélben tájékoztatta a panaszost arról, hogy a bírság közérdekű munkára való átváltoztatására nincs lehetőség, továbbá a bírság befizetésének határideje – a tájékoztatóban foglaltakkal ellentétben – 30 nap.

A vizsgálat megállapításai

1. A hatásköröm tekintetében

Az Ajbt. 18. § (1) bekezdése értelmében az alapvető jogok biztosához bárki fordulhat, ha megítélése szerint a hatóság tevékenysége vagy mulasztása a beadványt tevő személy alapvető jogát sérti vagy annak közvetlen veszélyével jár, feltéve, hogy a rendelkezésre álló közigazgatási jogorvoslati lehetőségeket – ide nem értve a közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálatát – már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva. A (4) bekezdés kimondja, hogy az alapvető jogok biztos a hatóságok tevékenysége során felmerült, az alapvető jogokkal kapcsolatos visszasság megszüntetése érdekében hivatalból eljárást folytathat. A hivatalból indított eljárás természetes személyek pontosan meg nem határozható, nagyobb csoportját érintő visszasság kivizsgálására vagy egy alapvető jog érvényesülésének átfogó vizsgálatára irányulhat.

Az Ajbt. 18. § (1) bekezdés f) pontja alapján a rendvédelmi szerv az alapvető jogok biztos a által vizsgálható hatóságnak minősül. A központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2010. évi XLIII. törvény 1. § (5) bekezdés a) pontja szerint a rendőrség rendvédelmi szerv.

2. Az érintett alapvető jogok tekintetében

Az Alaptörvény B) cikke a korábbi Alkotmánnyal egyezően rögzíti a *jogállamiság elvét*. Az Alkotmánybíróság kifejtette, hogy a jogállamiság egyik alapvető követelménye, hogy a közhatalommal rendelkező szervek a jog által meghatározott szervezeti keretek között, a jog által megállapított működési rendben, a jog által a polgárok számára megismerhető és kiszámítható módon szabályozott korlátok között fejtik ki tevékenységüket.⁵ Az Alkotmánybíróság a jogállam nélkülözhetetlen elemeként határozza meg a *jogbiztonságot*, ami az állam – és elsősorban a jogalkotó – kötelességévé teszi annak biztosítását, hogy a jog egésze, egyes részterületei és az egyes jogszabályok is világosak, egyértelműek, működésüket tekintve kiszámíthatóak és előreláthatóak legyenek a norma címzettjei számára. Vagyis a jogbiztonság nem csupán az egyes normák egyértelműségét követeli meg, de az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatóságát is.⁶

⁴ A rendőrség tájékoztatása szerint az adók módjára történő végrehajtásra a 2004. évi CXL. törvény (Ket.) 126-127. és 129. §-ai irányadóak. Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (Áht.) 42. § (3) bekezdése értelmében törvény eltérő rendelkezése hiányában – a bíróság, ügyészség által kiszabott eljárási bírság és rendbírság kivételével – a jogerősen kiszabott és meg nem fizetett bírság, valamint a meg nem fizetett bírság miatt jogerősen kiszabott és meg nem fizetett késedelmi pótlék köztartozásnak minősül, és adók módjára kell behajtani. Az adók módjára való végrehajtásra tehát nem a Ket., hanem az Áht. szabályai vonatkoznak.

⁵ 56/1991. (XI. 8.) AB határozat

⁶ 9/1992. (I. 30.) AB határozat

Az Alaptörvény XXIV. cikke kinyilvánítja a *tisztességes (fair) hatósági eljáráshoz való jogot*, amely szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék; valamint ahhoz, hogy a hatóságok törvényben meghatározottak szerint indokolják a döntéseiket. A korábban a jogállamiság, jobbiztonság elvéből levezetett tisztességes eljáráshoz való jog az Alaptörvényben már önálló alkotmányjogi normaként fogalmazódik meg az Európai Unió Alapjogi Chartája 41. cikkével összhangban. Az Alaptörvény ezáltal alkotmányos rangra emelt egyes, a Ket.-ben megfogalmazott ügyintézési alapelveket, de természetesen az Alaptörvény egyéb rendelkezései (törvény előtti egyenlőség, egyenlő bánásmód elve) is irányadók a közigazgatási hatósági eljárásban.

3. A vizsgálat érdemében

A rendőrség által alkalmazott tájékoztatóval kapcsolatban az alábbi jogszabályi rendelkezéseket szükséges kiemelni: A közúti közlekedésről szóló *1988. évi I. törvény (Kkt.)* 20. § (1) bekezdésének kb) pontja értelmében a közúti közlekedési szabályok közül a biztonsági öv használatára vonatkozó rendelkezések megsértői bírság fizetésére kötelezhetők. A 20. § (4a) bekezdése alapján a közúti forgalomban történő ellenőrzés során, ha a 20. § (1) bekezdés k) vagy m) pontjában meghatározott szabályszegést elkövető személye a helyszínen megállapítást nyer, a hatóság eljáró tagja határozathozatal nélkül szabja ki a bírságot és döntését közli az elkövetővel. Ha az elkövető a jogsértés tényét nem vitatja, a döntéssel szemben fellebbezésnek nincs helye, amelyről az ügyfelet a helyszínen tájékoztatni kell. A 20. § (9) bekezdése szerint a jármű vezetőjét a külön jogszabályban foglaltak szerint írásban tájékoztatni kell magyar, angol, német vagy orosz nyelven a (4a) bekezdés szerint kiszabott bírságról, továbbá a bírságotlasi eljárás lefolytatására vonatkozó jogszabályi rendelkezésekről.

Az egyes közúti közlekedési szabályokra vonatkozó rendelkezések megsértésével kapcsolatos bírságotlással összefüggő hatósági feladatokról, a bírságok kivetésének részletes szabályairól és felhasználásának rendjéről szóló *42/2011. (VIII. 11.) NFM rendelet* 3. § (4) bekezdése értelmében a kiszabott bírság összegét a bírságotlasi határozat jogerőre emelkedésétől, vagy a határozathozatal nélkül alkalmazott közigazgatási bírság esetében a közléstől számított 30 napon belül az eljáró hatóság megfelelő számlájára kell befizetni. Az 5. § (1) bekezdésének b) pontja kimondja, hogy a Kkt. 20. § (9) bekezdésében meghatározott, az ügyfél részére átadandó írásbeli tájékoztatás tartalmát a helyszínen kiszabott bírságról a 3. melléklet tartalmazza. A mellékelt 9. pontja szerint a tájékoztató tartalmazza a bírság kiszabásának alapját képező jogszabályi rendelkezést, a kiszabott bírság összegét, megfizetésének határidejét és lehetséges módját, valamint a jogorvoslatról való tájékoztatást. Rögzíti továbbá az ügyfél nyilatkozatát, mely szerint tudomásul veszi, hogy a 30 napon belül meg nem fizetett bírság – a törvényes feltételek megléte esetén – adók módjára behajtható.

A Kkt. tehát egyértelműen előírja, hogy a jármű vezetőjének adott írásbeli tájékoztatásnak tartalmaznia kell a bírságotlasi eljárás lefolytatásával kapcsolatos jogszabályi rendelkezéseket. Az NFM rendelet pedig a bírság kiszabásának alapját képező jogszabályi rendelkezést említi. Ez álláspontom szerint magában foglalja a Kkt. és a kiszabható bírságok összegét szabályozó 156/2009. (VII. 29.) Korm. rendelet vonatkozó rendelkezéseiről való tájékoztatást is.

Az NFM rendelet 2012. augusztus 24. óta hatályos szabályozása rögzíti azt is, hogy a határozathozatal nélkül alkalmazott bírságotlasi közléstől számított 30 napon belül kell megfizetni, a tájékoztatóban ennek ellenére 15 napos határidő szerepel.

Vizsgálatom eredményeként megállapítom, hogy *a rendőrség által egységesen alkalmazott közigazgatási bírság kiszabásáról szóló tájékoztató tartalmi hiányossága, valamint pontatlansága sérti az érintettek tisztességes eljáráshoz való jogát.*

Az ügy vizsgálata során egy további problémát is észleltem, melyre fel szeretném hívni a jogi szabályozás kidolgozásáért felelős miniszterek figyelmét: *A vonatkozó jogszabályok megfogalmazása – a bírság, illetve a közigazgatási bírság szóhasználat tekintetében – nem egyértelmű*, ami a jogállamiság elvéből levezethető jobbiztonság követelményét is érinti.

A Kkt. 20. §-ának egyes szakaszai – a 2012. április 15-től hatályos (4c) és a (4d) bekezdések kivételével – bírság kiszabását teszik lehetővé, szemben a Kkt. 21. §-ával, amely kifejezetten a közigazgatási bírság kötelező kiszabásáról rendelkezik. Ehhez a szóhasználatához igazodik az egyes szabályszegések esetén kiszabandó bírságok összegét meghatározó két Korm. rendelet is.⁷

Az egyes közúti közlekedési szabályokra vonatkozó rendelkezések megsértésével kapcsolatos bírsággal összefüggő hatósági feladatokról, a bírságok kivetésének részletes szabályairól és felhasználásának rendjéről szóló 42/2011. (VIII. 11.) NFM rendelet hatálya – többek között – kiterjed a Kkt. 20. § (1) bekezdésében meghatározott tevékenységek végzésére vonatkozó rendelkezések megsértése esetére a külön jogszabályban meghatározott bírság kivetésére és felhasználásának rendjére, valamint a hozzá kapcsolódó hatósági intézkedések végrehajtásának módjára.⁸ A rendelet korábban már hivatkozott 3. számú melléklete viszont az „Írásbeli tájékoztatás a közigazgatási bírság helyszíni kiszabásáról és az ügyfél nyilatkozata” címet viseli.

Tovább bonyolítja a helyzetet a Kkt. 2012. április 15-i hatállyal beiktatott 20. § (4b)-(4c)-(4d) bekezdésének önmagában is ellentmondásos szóhasználata.

A kérdés tisztázása – mit tekintünk közigazgatási bírságnak – már csak azért sem mellőzhető, mert a 2013. július 1-jén hatályba lépett új Büntető Törvénykönyvben a hamis vád és a mentő körülmény elhallgatása esetében tényállási elemként szerepel a „közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegés.”⁹

Intézkedésem

Az alapvető joggal összefüggő visszásság orvoslása érdekében az Ajbt. 31. § (1) bekezdése alapján *ajánlást teszek az országos rendőrfőkapitánynak*, hogy a hatályos jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően módosítsa a közigazgatási bírság helyszíni kiszabásáról szóló tájékoztató tartalmát.

Jelentésemet – figyelemfelhívás céljából – megküldöm a közigazgatási és igazságügyi miniszternek, valamint a nemzeti fejlesztési miniszternek is.

Budapest, 2014. március

Székely László sk.

⁷ 156/2009. (VII. 29.) Korm. rendelet a közúti áru fuvarozáshoz, személyszállításhoz és a közúti közlekedéshez kapcsolódó egyes rendelkezések megsértése esetén kiszabható bírságok összegéről, valamint a bírsággal összefüggő hatósági feladatokról, illetve 410/2007. (XII. 29.) Korm. rendelet a közigazgatási bírsággal sújtandó közlekedési szabályszegések köréről, az e tevékenységekre vonatkozó rendelkezések megsértése esetén kiszabható bírságok összegéről, felhasználásának rendjéről és az ellenőrzésben történő közreműködés feltételeiről.

⁸ 1. § b) pont

⁹ 2012. évi C. törvény 269. § és 281. § (3) bek.

Melléklet: Az alkalmazott jogszabályok

1988. évi I. törvény a közúti közlekedésről (Kkt.):

20. § (1) Az e törvényben, valamint külön jogszabályban és közösségi jogi aktusban

k) a közúti közlekedési szabályok közül

kb) a biztonsági öv használatára,

vonatkozó rendelkezések megsértői bírság fizetésére kötelezhetők.

(2) A bírsággal kapcsolatos eljárás lefolytatására – a (11) bekezdésben meghatározott ellenőrzési jogosultsághoz igazodóan – a közlekedési hatóság, a rendőrség, a vámhatóság, a katasztrófavédelmi hatóság, a munkaügyi hatóság és a közterület-felügyelet (a továbbiakban együtt: eljáró hatóság) jogosult.

(4) Az (1) bekezdés *a)*-*j)* és *l)* pontjában foglalt valamely rendelkezés megsértőjével szemben – ide nem értve a regisztrációs adóról szóló törvény szerinti gépjárműflotta-üzemeltetőtől bérbe vett személygépkocsi bérlőjét, vezetőjét, ha a személygépkocsi után a regisztrációs adót megfizették, és ezt a személygépkocsi vezetője a vámhatóság által kiállított igazolás bemutatásával bizonyítja – 10 000 forinttól 800 000 forintig, a *k)* és *m)* pontokban foglalt esetben 10 000 forinttól 300 000 forintig terjedő bírság szabható ki. Az egyes rendelkezések megsértése esetén kiszabandó bírságok, valamint a több jogsértő cselekmény vagy mulasztás esetén az ugyanabban az eljárásban kiszabható bírság maximális összegét külön jogszabály állapítja meg. Nincs helye bírság kiszabásának, ha a jogsértő cselekmény elkövetése óta két év eltelt (elévülés).

(4a) A közúti forgalomban történő ellenőrzés során, ha a 20. § (1) bekezdés *k)* vagy *m)* pontjában meghatározott szabályszegést elkövető személye a helyszínen megállapítást nyer, a hatóság eljáró tagja határozathozatal nélkül szabja ki a bírságot és döntését közli az elkövetővel. Ha az elkövető a jogsértés tényét nem vitatja, a döntéssel szemben fellebbezésnek nincs helye, amelyről az ügyfelet a helyszínen tájékoztatni kell.

(4b)¹⁰ A közúti forgalomban történő ellenőrzés során, ha az (1) bekezdés *kg)* pontjában meghatározott szabályszegést elkövető személye a helyszínen nem válik ismertté és a szabályszegést a külön jogszabályban meghatározott technikai eszközzel nem rögzítették, a (4) bekezdésben meghatározott bírságot a gépjármű forgalmi rendszáma alapján megállapított üzemben tartóval szemben kell kiszabni. Ilyenkor az üzemben tartó címére kell a kiszabott összeget tartalmazó csekkszelvényt megküldeni.

(4c)¹¹ Ha a gépjármű üzemben tartója a (4b) bekezdés alapján kiszabott közigazgatási bírságot nem veszi tudomásul, a közigazgatási hatósági eljárást az egyébként irányadó rendelkezések szerint kell lefolytatni. Így kell eljárni akkor is, ha a gépjármű üzemben tartójának megküldött csekkszelvényen vagy banki átutalással a közigazgatási bírságot harminc napon belül nem fizetik meg.

(4d)¹² A közigazgatási bírság kiszabására jogosult szerv a közigazgatási bírság kiszabására irányuló eljárásban közvetlen adathozzáféréssel átveheti a gépjármű-nyilvántartásból a szabályszegés bizonyításához szükséges külön jogszabály szerinti jármű-azonosító adatokat, a természetes személy üzemben tartó személyes adatait és a nem természetes személy üzemben tartó azonosításához szükséges adatokat.

(7) Közúti forgalomban történő ellenőrzés esetén a járművet – a veszélyes áru, a gyorsan romló élelmiszer és az élő állat szállítmány feltartóztatására vonatkozó előírások megtartásával – a hatósági eljárás lefolytatása során, illetve a bírság, illetőleg a pénzkövetelés biztosítás megfizetéséig az erre vonatkozó külön határozat kiadása nélkül a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvénynek a biztosítási intézkedésekre vonatkozó feltételek szerint vissza lehet tartani. A jármű nem tartható vissza különösen abban az esetben, ha

¹⁰ Beiktatta: 2012. évi II. törvény 253. § (5). Hatályos: 2012. IV. 15-től. Ezt követően elkövetett szabálysértésekre kell alkalmazni. Módosította: 2012. évi CXIX. törvény 37. § (2).

¹¹ Beiktatta: 2012. évi II. törvény 253. § (5). Hatályos: 2012. IV. 15-től. Ezt követően elkövetett szabálysértésekre kell alkalmazni.

¹² Beiktatta: 2012. évi II. törvény 253. § (5). Hatályos: 2012. IV. 15-től. Ezt követően elkövetett szabálysértésekre kell alkalmazni.

a) a bírságfizetésre kötelezett (kötelezettek) székhelye, illetve lakóhelye vagy szokásos tartózkodási helye Magyarország területén van, és a kötelezett rendelkezik az állami adóhatóság által kiadott adószámmal, illetve adóazonosító jellel, vagy

b) a bírságfizetési kötelezettség teljesítéséért pénzügyi intézmény kezességet, garanciát vállal vagy a kötelezettséget belföldön bejegyzett, adószámmal rendelkező gazdálkodó szervezet átvállalja és ezt a tényt a bírságfizetésre kötelezett az eljárás során hitelt érdemlően igazolja.

(9)¹³ A jármű vezetőjét a külön jogszabályban foglaltak szerint írásban tájékoztatni kell magyar, angol, német vagy orosz nyelven a (4a) bekezdés szerint kiszabott bírságról, illetve a (8) bekezdés szerint kijelölt várakozási helyről valamint annak megközelítési útvonaláról, továbbá a bírságolási eljárás lefolytatására vonatkozó jogszabályi rendelkezésekről.

21. § (2)¹⁴ Ha az (1) bekezdés szerinti egyes előírásokat megszegik, az üzemben tartóval, illetve a 21/A. § (2) bekezdésében meghatározott esetben a gépjárművet használatra átvevő személlyel szemben 10 000 forinttól 300 000 forintig terjedő közigazgatási bírságot kell kiszabni. Az egyes rendelkezések megsértése esetén kiszabható bírságok összegét a Kormány rendeletben határozza meg. Amennyiben egy cselekménnyel több előírást szegnek meg és azt egy eljárásban bírálják el, a kiszabandó bírság összegét az egyes szabályszegésekhez rendelt bírságösszegek összegeként kell megállapítani.

(2a)¹⁵ Amennyiben a 20. § (1) bekezdés *k*) vagy *m*) pontjában foglalt szabályszegést elkövető kiléte a helyszíni intézkedés, vagy a közigazgatási hatósági eljárásban ismertté válik, a (2) bekezdésben meghatározott bírság helyett a jármű vezetőjével szemben a 20. § (4) bekezdés szerinti bírságot kell kiszabni.

2004. évi CXL. törvény a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól (Ket.):

5. § (1) A közigazgatási hatóság az ügyfél és az eljárás egyéb résztvevője számára biztosítja, hogy jogaikról és kötelezettségeikről tudomást szerezzenek, és előmozdítja az ügyféli jogok gyakorlását.

126. § (1) A hatóság döntése végrehajtható, ha

a) pénzfizetésre, továbbá meghatározott cselekményre vagy magatartásra irányuló kötelezettséget állapít meg, a döntés jogerőre emelkedett, és a teljesítésre megállapított határidő vagy határnap (a továbbiakban együtt: határidő) eredménytelenül telt el,

127. § (2) Az elsőfokú hatóság megindítja a végrehajtást, ha megállapította, hogy a végrehajtható döntésben elrendelt kötelezettség teljesítése határidőre nem vagy csak részben, vagy nem az előírásoknak megfelelően történt.

(3) Ha az elsőfokú hatóság foganatosítja a végrehajtást, a végrehajtás megindításáról nem kell külön végzést hozni, hanem a foganatosítást az önkéntes teljesítés elmaradásának megállapításától számított nyolc napon belül meg kell kezdeni.

(4) Ha a végrehajtást nem az elsőfokú hatóság foganatosítja, a végrehajtás megindításáról az elsőfokú hatóság – a rendelkezésére álló adatok vagy a hatósági ellenőrzés eredménye alapján – végzést hoz, amelyet közöl a végrehajtást foganatosító szervvel is. Ilyen esetben a végrehajtás a végrehajtást foganatosító szervvel való közlést követő napon indul meg.

129. § A közigazgatási végrehajtás során a pénzfizetési kötelezettség végrehajtására elsősorban a biztosítási intézkedés során lefoglalt, pénzforgalmi szolgáltatónál kezelt összeget, ha ez az összeg a követelést nem vagy csak részben fedezi, a kötelezett szabad rendelkezése alatt álló, pénzforgalmi szolgáltatónál kezelt összeget, vagy ha ez természetes személy esetében nem lehetséges, a kötelezett munkabérért kell végrehajtás alá vonni.

2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról:

42. § (1) Az önálló szabályozó szerv kivételével az államháztartás központi alrendszerébe tartozó költségvetési szerv által kiszabott és beszedett bírság, annak késedelmi kamata és pótléka a költségvetési szervnél és területi szerveinél nem használható fel. A beszedett bírság, késedelmi kamat, pótlék – a bírságból jogszabály alapján a helyi önkormányzatot megillető rész kivételével – a 14. § (4) bekezdés *d*) pontja szerinti fejezet javára elszámolandó költségvetési bevételt képez.

¹³ Megállapította: 2010. évi CLXXII. törvény 10. § (5). Hatályos: 2011. VII. 1-jétől.

¹⁴ Megállapította: 2009. évi XLV. törvény 5. § (2). Módosította: 2012. évi CXIX. törvény 36. § (2).

¹⁵ Megállapította: 2013. évi LXVII. törvény 33. § (2). Hatályos: 2013. VII. 1-től.

(3) Törvény eltérő rendelkezése hiányában – a bíróság, ügyészség által kiszabott eljárási bírság és rendbírság kivételével – a jogerősen kiszabott és meg nem fizetett bírság, valamint a meg nem fizetett bírság miatt jogerősen kiszabott és meg nem fizetett késedelmi pótlék köztartozásnak minősül, és adók módjára kell behajtani.

2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről (Btk.):

269. § Aki

a) mást hatóság előtt szabálysértéssel vagy közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegéssel hamisan vádol,

c) más ellen szabálysértésre, közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegésre vagy fegyelmi vétségre vonatkozó koholt bizonyítékot hoz a hatóság vagy a fegyelmi jogkör gyakorlójának tudomására,

vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

281. § (3) Aki olyan tényt, amelytől a szabálysértési, közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegés miatt indult vagy fegyelmi eljárás alá vont személy elleni eljárás megszüntetése függhet, vele, jogi képviselőjével vagy a hatósággal nem közöl, vétség miatt elzárással büntetendő.

410/2007. (XII. 29.) Korm. rendelet a közigazgatási bírsággal sújtandó közlekedési szabályszegések köréről, az e tevékenységekre vonatkozó rendelkezések megsértése esetén kiszabható bírságok összegéről, felhasználásának rendjéről és az ellenőrzésben történő közreműködés feltételeiről:

1. § (1) A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (a továbbiakban: Kkt.) 21. § (1) bekezdésében foglaltak alapján – a 2-8/A. §-ban hivatkozott rendelkezések megsértése esetén – a gépjármű üzemben tartójával, illetve a Kkt. 21/A. § (2) bekezdésében meghatározott esetben a gépjárművet használatra átvevő személlyel (a továbbiakban együtt: gépjármű üzemeltető) szemben az e rendeletben meghatározott összegű közigazgatási bírságot kell kiszabni.

156/2009. (VII. 29.) Korm. rendelet a közúti árufuvarozáshoz, személyszállításhoz és a közúti közlekedéshez kapcsolódó egyes rendelkezések megsértése esetén kiszabható bírságok összegéről, valamint a bírsággal összefüggő hatósági feladatokról:

1. § (1) A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (a továbbiakban: Kkt.) 20. § (1) bekezdésében meghatározott rendelkezések megsértőjével szemben – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a közigazgatási hatósági eljárásban a 2-13. §-ban meghatározott bírság szabható ki.

12. § (1) A Kkt. 20. § (1) bekezdés k) pontjához kapcsolódóan – ha jogszabály eltérően nem rendelkezik – a 11/A-11/F. mellékletben meghatározott összegű bírságot köteles fizetni az, aki a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendeletben foglalt, a megengedett legnagyobb sebességre („gyorshajtás”), a biztonsági öv használatára, a járműforgalom irányítására szolgáló fényjelző készülék jelzéseire, a járművezető szervezetében a szeszes ital fogyasztásából származó alkohol tilalmára („ittas vezetés”), a vasúti átjárón való áthaladásra, a behajtási tilalomra, a korlátozott övezetre (zóna), a kötelező haladási irányra és az autópálya leálló sávjának igénybevételére vonatkozóan a 11/A-11/F. mellékletben meghatározott valamely rendelkezést megsérti.

(2) Az (1) bekezdés szerinti bírságot – a 11/A-11/F. mellékletben meghatározottak szerint – a bírságot kiszabó döntés jogerőre emelkedésétől számított harminc napon belül kell befizetni.

1/1975. (II. 5.) KPM-BM rendelet a közúti közlekedés szabályairól (KRESZ):

48. § (4) A külön jogszabályban meghatározott M1, M2, M3, N1, N2, N3 kategóriájú gépkocsiban, amelynek meghatározott üléseit biztonsági övvel kell felszerelni, továbbá olyan járműben, amelynek üléseit biztonsági övvel szerelték fel, az ülésen utazó személynek a biztonsági öv becsatolásával kell magát rögzíteni.

42/2011. (VIII. 11.) NFM rendelet az egyes közúti közlekedési szabályokra vonatkozó rendelkezések megsértésével kapcsolatos bírsággal összefüggő hatósági feladatokról, a bírságok kivetésének részletes szabályairól és felhasználásának rendjéről:

1. § A rendelet hatálya kiterjed

b) a Kkt. 20. § (1) bekezdésében meghatározott tevékenységek végzésére vonatkozó rendelkezések megsértése esetére a külön jogszabályban meghatározott bírság,

kivetésére és felhasználásának rendjére, valamint a hozzá kapcsolódó hatósági intézkedések végrehajtásának módjára.

3. § (4) Az 1. § alapján kiszabott bírság összegét a bírságot kiszabó határozat jogerőre emelkedésétől, vagy a határozathozatal nélkül alkalmazott közigazgatási bírság esetében a közléstől számított 30 napon belül a 2. § *a)* pontja, *b)* pont *ba)*-*bf)* alpontja és *c)* pontja esetében az eljáró hatóság – a (4a) bekezdésben meghatározott kivétellel – 1. mellékletben meghatározott, Magyar Államkincstárnál vezetett megfelelő számlájára kell befizetni.

5. § (1) A Kkt. 20. § (9) bekezdésében meghatározott, az ügyfél részére átadandó írásbeli tájékoztatás tartalmát

b) a helyszínen kiszabott bírságról a 3. melléklet tartalmazza.

6. § (1) Ha a Kkt. 20. § (4a) bekezdése alapján a bírság helyszíni kiszabásának van helye, a hatóság eljáró tagja ezt közli a szabályszegővel, egyben tájékoztatja, hogy ha a jogsértés tényét nem vitatta, a döntéssel szemben fellebbezésnek nincs helye, a tájékoztatástól számított 30 napon belül bírósági felülvizsgálat kezdeményezhető. Egyúttal tájékoztatja a szabályszegéshez rendelt közúti közlekedési előéleti pontról.

(2) Amennyiben a szabályszegő a jogsértés tényét vagy a kiszabott bírság összegét vitatja, a hatóság eljáró tagja tájékoztatja a szabályszegőt, hogy ellene hatósági eljárást kezdeményez.

7. § (1) A helyszínen kiszabott bírságról a 3. mellékletben meghatározott tartalmú tájékoztatót 2 példányban kell kiállítani. A tájékoztató kiállítása előtt a személyazonosító igazolványból vagy a személyazonosság igazolására szolgáló más okmányból meg kell állapítani a szabályszegő személyi adatait.

3. melléklet a 42/2011. (VIII. 11.) NFM rendelethez

Írásbeli tájékoztatás a közigazgatási bírság helyszíni kiszabásáról és az ügyfél nyilatkozata

1. Az eljáró hatóság megnevezése, ügyszám (azonosító szám).
2. A szabályszegő személyi adatai [családi és utónév; születési név; anyja neve; születési hely, idő (év, hó, nap); állampolgárság].
3. A jármű rendszáma.
4. Szabályszegés ideje.
5. Szabályszegés helye (település, kerület, utca, házszám).
6. Lakott területen kívül a kilométerszelvény megjelölése.
7. Tényállás rövid leírása és jogszabályi minősítése.
8. A bizonyítékot rögzítő technikai eszköz megnevezése, illetve az azonosításhoz szükséges egyéb adatok.
9. A bírság kiszabásának alapját képező jogszabályi rendelkezés, a kiszabott bírság összege, megfizetésének határideje és lehetséges módja, tájékoztatás a jogorvoslatról.
10. A szabályszegéshez rendelt közúti közlekedési előéleti pontszám.
11. Egyéb intézkedés.
- 12.¹⁶ Az ügyfél nyilatkozata

A szabályszegés elkövetését elismerem, a tájékoztatást megkaptam, a bírságot a helyszínen készpénzben, bankkártyával megfizetem a későbbi befizetéshez készpénz-átutalási megbízást átvettem.

Tudomásul veszem, hogy mivel a jogsértés tényét nem vitattam, a döntéssel szemben fellebbezésnek nincs helye. A jelen tájékoztatás átvételétől számított 30 napon belül bírósági felülvizsgálat kezdeményezhető. Tudomásul veszem, hogy a 30 napon belül meg nem fizetett bírság - a törvényes feltételek megléte esetén - adók módjára behajtható.

Az eljáró hatóság megnevezése, bélyegzőlenyomata, a hatóság eljáró tagjának aláírása.

Az ügyfél által történő átvételt igazoló záradék, az ügyfél aláírása.

¹⁶ Megállapította: 47/2012. (VIII. 23.) NFM rendelet 8. § (1), 1. melléklet. Hatályos: 2012. VIII. 24-től.